

Pijlers ouderenzorg

De huidige financiering van de ouderenzorg rust op drie pijlers: de Zorgverzekeringswet (ZVW), de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).

Zorgverzekeringswet

Voor iedereen in Nederland is een basisverzekering wettelijk verplicht. Hieronder volgt een overzicht van de relevante zorgonderdelen waar ouderen aanspraak op kunnen maken vanuit het basispakket van de ZVW:

- *Geneeskundige zorg*
Hieronder valt de zorg door de huisarts, het ziekenhuis, medisch specialist en paramedici. De huisarts fungeert als poortwachter en is direct toegankelijk (geen verwijzing nodig). Dit geldt ook voor de fysiotherapie (*DTF*) en oefentherapie (*DTO*). Voor behandeling in het ziekenhuis of door medisch specialist is een verwijzing door de huisarts nodig.
- *Verblijf in het ziekenhuis*
- *Ambulante GGZ zorg*
Voor deze vorm van zorg is een verwijzing van de huisarts nodig.
- *Tandheelkundige zorg* (vanaf 22 jaar specialistische tandheelkunde en het kunstgebit)
- *Hulpmiddelen* (zie addendum)
- *Geneesmiddelen*
- *Ziekenvervoer*
- *Paramedische zorg*
Voor logopedie, dieetadvisering en ergotherapie is een verwijzing nodig van de huisarts.

Wijzigingen basispakket 2009

Het basispakket is ieder jaar onderhevig aan veranderingen. Per 1 januari 2009 zijn onder andere de volgende onderdelen uit het basispakket:

- Sta-op-stoelen met uitsluitend een sta-op-functie;
- Middelen ter behandeling van erectiestoornissen;
- Slaap- en kalmeringsmiddelen (Benzodiazepines). Onder voorwaarden alleen nog vergoeding bij epilepsie, angststoornissen, psychiatrische problematiek, terminale zorg en voor een deel voor patiënten met spierspasmen.

Wijzigingen basispakket 2010

In vergelijking met 2009 is het basispakket voor 2010 op enkele punten gewijzigd:

- Vergoeding voor Acetylcysteïne (middel voor slijmoplossing) verdwijnt;
- Vergoeding voor Mandibulair repositie apparaat (hulpmiddel bij ademhalingsmoeilijkheden) wordt toegevoegd;
- Zittend ziekenvervoer: eigen bijdragen worden verhoogd.

AWBZ

De AWBZ is een volksverzekering voor langdurige zorg en dure, onverzekerbare risico's. De verschillende vormen van hulp of zorg vanuit de AWBZ worden zorgfuncties genoemd.

De volgende zorgfuncties maken in 2009 deel uit van de AWBZ:

- Persoonlijke verzorging
- Verpleging
- Begeleiding
- Behandeling
- Verblijf

Voor meer informatie over de indicatiestelling voor deze zorgfuncties, wordt verwezen naar de factsheet 'Indicatiestelling'.

WMO

De WMO (2007) vervangt de Wet voorzieningen Gehandicapten, de Welzijnswet, een deel van de AWBZ en OGGZ. De WMO zorgt voor ondersteuning van mensen bij problemen in het dagelijks leven: de WMO streeft naar een volwaardige deelname van kwetsbare burgers aan de samenleving. De WMO wordt uitgevoerd door de gemeente en bevat 9 prestatievelden:

1. Bevorderen van **leefbaarheid en sociale samenhang** in dorpen, wijken en buurten
2. Op preventiegerichte **ondersteuning van jongeren** met problemen met opvoeden en van ouders met problemen met opvoeden
3. Het geven van **informatie, advies** en cliëntondersteuning
4. Het ondersteunen van **mantelzorgers en vrijwilligers**
5. Het **bevorderen van deelname** aan de samenleving
6. Het **verlenen van voorzieningen** aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem
7. Het **bieden van maatschappelijke opvang**, waaronder vrouwenopvang
8. Het **bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg**
9. Het **bevorderen van verslavingsbeleid**

De WMO richt zich, betreft ouderenzorg, op de prestatievelden 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9. Concreet betekent dit dat ouderen gebruik kunnen maken van de volgende ondersteuningsmogelijkheden:

- Contacten in de buurt: het wijkcentrum;
- [I-Shops](#);
- Hulp bij het huishouden;
- Woonvoorzieningen;
- Rolstoelen of andere hulpmiddelen ter verplaatsing;
- Vervoersvoorzieningen;
- Ondersteuning mantelzorg en vrijwilligers;
- Mantelzorg.

Cliënten hebben voor de aanvraag van WMO voorzieningen, een indicatie nodig. Kijk voor de specifieke voorwaarden per desbetreffende gemeente op de site van [Lijn1](#) waar u de websites van de gemeentes in Den Haag vindt.

Veranderingen

De financiering van ouderenzorg is onderhevig aan veranderingen. Deze factsheet zal dan ook worden bijgewerkt indien dit nodig is.

In de bijlage bij deze factsheet worden verrichtingen M&I, POH consult, module vrije projecten en een addendum 'hulpmiddelen' toegevoegd.

Geraadpleegde bronnen

- Website Ministerie van VWS, 2009
Zorgverzekeringswet dossiers
www.minvws.nl
- Website van het KNGF, 2009
Directe toegankelijkheid Fysiotherapie
www.kngf.nl
- Website over geneeskundige zorg
www.monetos.nl
- Website over het basispakket
www.verzekeringssite.nl
- ZN, 2009. Hulpmiddelenzorg.
Cliënt centraal, één loket bij de zorgverzekeraar.
- Website over hulpmiddelen
www.hethic.nl

Bijlage 1

Algemene financiering ouderenzorg

M&I verrichtingen

Hieronder staan veelvoorkomende verrichtingen voor ouderen vermeld die de huisarts via de module Modernisering & Innovatie (M&I) kan declareren:

13000 Audiometrie
13010 Cognitieve Functietest
13019 Trombosebeen
13035 Intensieve zorg
13036 Intensieve zorg ANW
13037 Intensieve zorg ANWZ lang
13043 Gestructureerde HA zorg in verpleeghuis

Module vrije projecten

Binnen deze module is het mogelijk financiering aan te vragen voor regiospecifieke projecten binnen de door CZ vastgestelde thema's.

- De ontwikkeling van programmatische aanpak voor chronische aandoeningen
- Substitutie van tweede naar eerste lijn
- Kwaliteitsbevordering van zorg
- Verhoging van de doelmatigheid van zorg

POH Consult

De praktijkondersteuner huisarts (POH Somatiek) biedt ondersteuning aan de zorgaanbieder voor de levering van de reguliere huisartsenzorg en in het bijzonder de huisartsgeneeskundige zorg aan specifieke categorieën zoals chronische patiënten, waarbij de NHG-standaarden als uitgangspunt dienen. Minimaal 50% van de tijd wordt besteed aan de NHG-standaarden waaronder DM II en/of astma/COPD. De overige 50% van de tijd van de praktijkondersteuner wordt ingevuld met één of meerdere van de volgende taken:

- overige NHG-standaarden;
- begeleiding specifieke patiëntengroepen (*zoals ouderenzorg*);
- liaisonfunctie (bijvoorbeeld met thuiszorg en ziekenhuis);
- managementtechnische en organisatorische taken (ontwikkeling protocollen

werkoverleg);

- taken die rechtstreeks voortvloeien uit het werk van de praktijkondersteuner (administratie/automatisering/overleg POH).

De huisarts krijgt voor de norminzet POH somatiek een bepaald tarief.

Addendum hulpmiddelen

- **Extramuraal: WMO**
Een indicatie voor vervoersvoorzieningen, rolvoorzieningen en woonvoorzieningen (voorheen Wet Voorzieningen Gehandicapten, WVG), moet nu via de gemeente worden verkregen. Dit geldt ook voor huishoudelijke hulp en begeleiding (voorheen AWBZ). De gemeente kan er voor kiezen zelf te indiceren of om de indicatiestelling uit te besteden aan het CIZ.
- **Intramuraal: AWBZ**
Wanneer iemand een verplaatsingshulpmiddel als rolstoel nodig heeft en is opgenomen in een AWBZ-instelling (verpleeghuis, revalidatiecentrum), dan wordt dit vergoed door de AWBZ. Dit gaat wel veranderen.
- **Regeling hulpmiddelenzorg Zorgverzekeringswet**
Een aantal hulpmiddelen zijn opgenomen in de [Regeling hulpmiddelenzorg](#) en vallen onder de ZVW zoals rollators, looprekken, compressietherapie, orthesen, en woningaanpassingen als douches.

Geraadpleegde bronnen

Website CIZ, 2009 www.ciz.nl

Website CAK 2009 www.hetcak.nl

Website VWS, 2009

www.minvws.nl/dossiers/zorgzwaartebekostiging

www.minvws.nl/dossiers/wmo

Website Zorgverzekeraars Nederland

www.zn.nl (regeling Hulpmiddelen)

Website Gemeente Den Haag www.denhaag.nl